

Begeleiden en beoordelen rijp voor praktijkproef

Na zorgvuldig wikken en wegen is het zover: de verschillende werkgroepen binnen het Masterplan zijn voorlopig klaar met de ontwikkeling van werkwijzen en formulieren voor het begeleiden en beoordelen van leerlingen binnen competentiegericht onderwijs. Met deze instrumenten kunnen scholen en bedrijven nu als proef aan de slag.

Het Masterplan Competentiegericht Onderwijs Zuid-Holland is een samenwerkingsverband van 5 ROC's, 11 VMBO-scholen, 49 bedrijven, InstallatieWerk Zuid-Holland, OTIB, Kenteq en Uneto-VNI.

De werkwijzen staan beschreven in drie notities. Daarin komt aan de orde wat de begeleiding van leerlingen binnen competentiegericht onderwijs inhoudt en hoe de ideale overgang van vmbo naar mbo eruit ziet. De derde notitie gaat over de beoordeling van de leerling in de beroepspraktijk en op school. Als hulpmiddelen zijn formulieren ontwikkeld die leerlingen, docenten en begeleiders vanuit bedrijven kunnen gebruiken.

“Warme overdracht”

Binnen het Masterplan werken vmbo's en roc's samen om het onderwijs beter op elkaar te laten aansluiten. Een manier daarvoor is de zogenoemde "warme overdracht". Al op het vmbo krijgen leerlingen te maken met kennis, vaardigheden en competenties die in het mbo terugkomen. Zo leren de leerlingen op het vmbo al met elkaar samenwerken in een team rondom praktijkopdrachten, zoals het aansluiten van een buitenkraantje of het installeren van eenvoudige discoverlichting.

Bij de overgang naar het mbo wisselen docenten en de leerling zelf informatie uit over wat al is geleerd. Dit moet uiteindelijk leiden tot **leerwinst** op het roc. De leerling kan bijvoorbeeld sneller door een opleiding heen en krijgt minder te maken met herhaling van lesstof die hij al beheerst. Voor deze "warme overdracht" van vmbo naar mbo is een formulier ontwikkeld dat nu samen met de werkwijze wordt beproefd. In de pilots gaan hiermee onder andere aan de slag: ROC Zadkine met de vmbo's Comenius College en IJsselcollege en ROC Albeda met vmbo Penta College.

Het team "elektrotechniek" van ROC Leiden en de vmbo-afdeling KTS van het Teylingen College hebben samen een werkwijze opgezet om vmbo-leerlingen op competenties te beoordelen. Dat betreft competenties die terugkomen in een BBL- of BOL-opleiding op het roc. Bij deze proef zijn de komende maanden vijftien leerlingen betrokken.

Driehoeksgesprek

Bij het begeleiden van de leerling binnen competentiegericht onderwijs neemt het Driehoeksgesprek een centrale plaats in. De partners van het Masterplan vinden dat er elke drie tot zes maanden een gesprek moet zijn in de driehoek van leerling, praktijkbegeleider en docent. Die gesprekken gaan zowel over de achterliggende als over de toekomstige periode. Samen wordt bekeken wat de leerling al heeft geleerd en wat hij nog moet leren. Afspraken komen te staan in het formulier voor tussentijds beoordelen (Ontwikkelingsgerichte beoordeling) en een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP). De werkgroepen hebben **formulieren** ontwikkeld die moeten bijdragen aan eenduidige en voor bedrijven herkenbare werkwijzen. Binnen de pilots testen docenten, praktijkbegeleiders en leerlingen de werkwijzen en formulieren uit.

Kwalificerend beoordelen

In de laatste fase van de (competentiegerichte) opleiding krijgt de leerling te maken met kwalificerend beoordelen. Dit houdt in dat de leerling in de beroepspraktijk examenopdrachten uitvoert, de zogeheten **Proeve van Bekwaamheid** (PvB). Het bedrijf en het ROC hebben beide een belangrijke rol in de beoordeling. De partners binnen het Masterplan hebben ook hiervoor werkwijzen en formulieren ontwikkeld, rekening houdend met de vereisten van de onderwijsinspectie. Deze werkwijzen en formulieren moeten recht doen aan de eigenheid van de ROC's en tegelijkertijd aan herkenbaarheid voor de bedrijven. De pilots van de vijf ROC's met bedrijven en leerlingen moeten uitwijzen wat wel en niet werkt.

Tijdens de werkconferentie van 26 maart (z.o.z.) worden de werkwijzen en instrumenten beschikbaar gesteld.

Nog beperkte inschrijving mogelijk voor Werkconferentie

Exact honderd praktijk-/werkplekbegeleiders, docenten, teammanagers, opleidingsadviseurs en andere belangstellenden hebben zich op dit moment aangemeld voor de Werkconferentie van het Masterplan op **26 maart**. Dat betekent dat er nog een beperkte mogelijkheid bestaat voor inschrijving. Wie een mailtje stuurt naar het projectmanagement (bureau@batouwe.nl), ontvangt een aanmeldformulier.

Binnen het Masterplan bestaat behoefte aan een grotere deskundigheid in het begeleiden en beoordelen van leerlingen binnen competentiegericht onderwijs. Dat bleek vorig jaar tijdens het eerste onderzoek naar de innovatieve kanten van het project. Bedrijven, scholen en kenniscentrum Kenteq verzorgen daarom tijdens de werkconferentie verschillende **workshops** over onderwerpen uit het Masterplan. Zij laten zien welke concrete producten de werkgroepen hebben opgeleverd en hoe hiermee in proefprojecten, de *pilots*, kan worden gewerkt. De werkconferentie is bij Kenteq in het Intechnumgebouw in Woerden, van 13.00 - 18.00 uur, en begint met de interactieve inleiding "Wie is onze leerling?", verzorgd door Metje Jantje Groeneveld van Hiteq.

Aansluitend zijn er twee keuzerondes met workshops over de onderwerpen:

1. De toekomstige leerling & competentiegericht onderwijs, vanuit optiek werkgevers
2. Excellent Opleidingsbedrijf; iets voor ons?
3. De doorlopende leerlijn en warme overdracht tussen VMBO - MBO - bedrijf
4. Werken met bedrijfssimulaties; competentiegericht onderwijs in het VMBO
5. Het driehoeksgesprek en ontwikkelingsgericht beoordelen
6. Kwalificerend beoordelen binnen competentiegericht onderwijs.

Subsidiemeter

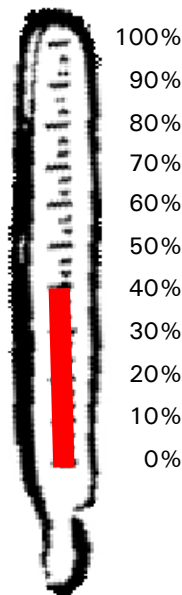
Het Masterplan is nu ongeveer halverwege. Inmiddels hebben de samenwerkende partners 39,8% opgebouwd van de maximaal beschikte HPBO-subsidie.

Behalve van HPBO ontvangt het project ook financiële steun van OTIB en de vijf ROC's die bij het Masterplan Zuid-Holland zijn betrokken.

39,8%

sept. '09: 21,3%

mrt. '09: 8,2%

Tip voor alle betrokkenen bij de pilots van het Masterplan: vergeet niet de tijd te registreren die in de praktijk aan pilots wordt besteed!!

Opleiden serieus nemen

Op 26 maart wordt tevens het startsein gegeven voor de pilot **Excellent Opleidingsbedrijf**. Excellent Opleidingsbedrijf is een branche-erkenning waarmee installatietechnische bedrijven laten zien dat ze opleiden van werknemers serieus nemen. Voor deze branche-erkenning zijn vijftien criteria opgesteld, zoals het bieden van voldoende oefenmogelijkheden aan leerlingen en een actieve betrokkenheid bij het onderwijs.

In de pilot wordt getest of de criteria werkbaar zijn voor zowel kleine als grote bedrijven en welke meerwaarde de branche-erkenning oplevert. Alle 49 Masterplan-bedrijven krijgen een uitnodiging om gratis deel te nemen aan een audit die kan leiden tot de branche-erkenning. Kenteq voert de audits uit.

Alle relevante documenten en nieuwsbrieven van het project zijn te downloaden via www.rbpi.nl > Zuid-Holland > Masterplan Competentiegericht Onderwijs

HPBO-audit

Op **23 maart** krijgt het Masterplan bezoek van een afvaardiging van *Het Platform BeroepsOnderwijs (HPBO)*, de belangrijkste subsidieverstrekker van het project. Het doel van het bezoek is de voortgang van het Masterplan te beoordelen. Op basis daarvan volgen aanbevelingen en adviezen voor de volgende projectperiode. De HPBO-auditcommissie spreekt die dag met leerlingen en docenten van ROC's en VMBO's, werkgevers en praktijkopleiders, de projectmanager, de deelprojectleiders en het dagelijks bestuur van het project.

Verplicht onderzoek

De effecten van het tweede opleidingsjaar van het Masterplan worden in juni onderzocht door het bureau Haas & Lescaut. Alle aan het project deelnemende bedrijven en scholen krijgen dan dezelfde vragen voorgelegd als een jaar geleden.

De deelnemende vmbo's hebben gevraagd de vragenlijsten eerder te ontvangen vanwege de eindexamens van de vierdejaars leerlingen. Zij kunnen de vragenlijsten al vanaf 17 maart invullen. Deelname aan het onderzoek is - vanwege de subsidieverstrekking - verplicht.